

C:\Users\Plazma\Desktop\Knhy
pdf\Chesterton_Gilbert_Keith-Co_jsem_nasel_v_kapse.PDB

PDB Name: Chesterton_Gilbert_Keith-Co_jse
Creator ID: REAd
PDB Type: TEXT
Version: 0
Unique ID Seed: 0
Creation Date: 7.7.2004
Modification Date: 7.7.2004
Last Backup Date: 1.1.1970
Modification Number: 0

Co jsem našel v kapse

KDYSI, TO JSEM BYL JEŠTE VELMI MLADÝ, JSEM SE setkal s jedním z těch mužů, kteří udělali impérium tím, čím je - měl astrachánový kabát a astrachánový knír - hustý, černý, vlnící se knír. Jestli si ten knír oblékal současně s kabátem, nebo jestli mu jeho napoleonská vůle umožňovala pěstovat vousy nejen na obvyklém místě, ale i na šatech, to nevím. Pouze si

vzpomínám, jak mi řekl: "Dneska se člověk nikam nedostane, pokud bude lelkovat s rukama v kapsách." Odpověděl jsem mu na to s obvyklou drzostí, že se třeba někam dostane, budeli je strkat do cizích kapes; načež se začal ohánět morální evolucí, takže si myslím, že na mých slovech něco bylo. Vzpomněl jsem si na tu událost, poněvadž je spojena s jinou událostí

pokud to tak lze nazvat -, která se mi přihodila nedávno.

Pouze jednou v životě jsem dělal kapsáře, a to ještě (snad z jakési roztržitosti) ve vlastní kapse. Takhle se to dá opravdu nazvat, protože když jsem si vyndal věci z kapsy, prožíval jsem přinejmenším podobnou nejistotu a napětí, jako mívají zloději.

Neměl jsem nejmenší tušení, co tam najdu, a byl jsem na to vel

mi zvědav. R1'kat, že si potrpím na pořádek, by byla asi přehnaná chvála. Ale obvykle mívám docela slušný přehled o svých věcech a dovedu vždycky říct, kde jsou nebo co jsem s nimi udělal, pokud je nestrčím do kapsy. Jakmile sklouznou do těch neznámých hlubin, mohu jim jen zamávat na rozloučenou jako Vergil v Rádu. Domnívám se, že věci, které zmizely v mých

kapsách, tam stále ještě jsou; stejný předpoklad platí i o věcech, které jsem hodil do more. Avšak na bohatství nashromážděné v obou těchto bezedných propastech pohlížím se stejně uctivou neznalostí. More prý na konci světa vydá své mrtvé;

myslím, že při stejné příležitosti vypočoduji z mých kapes

dlouhé rady nejroztodivnějších věcí. Už jsem úplně zapomněl,

co tam všechno je; a kromě peněz by mě rozhodně nepřekvapilo

nic, co bych tam našel.

Takový byl aspoň do té doby stav mé nevinnosti. Chci zde jenom stručně připomenout onu zvláštní, mimořádnou a jedinečnou okolnost, která mě vedla k tomu, abych si chladnokrevně a s rozvahou obrátil kapsy naruby. Bylo to během dosti dlouhé cesty ve vagóně třetí třídy. Schylovalo se k večeru, ale mohlo to být i jindy, protože všechno, co by se podobalo zemi či obloze, světlu či stínu, bylo jakoby přemalováno velkým mokrým štětcem, který to zakryl nehybnou clonou úplně bezbarvého deště. Neměl jsem knihy ani noviny. Neměl jsem dokonce ani tužku a papír, abych mohl psát náboženskou epiku. Na stěnách vagónu nebyly žádné reklamy, jinak bych se byl ponořil do jejich studia, neboť sebemenší množství tištěných slov postačí, aby podnítilo důmyslné a složité myšlenkové pochody. Když si přečtu reklamu na "Sluneční mýdlo", vyčerpám nejprve všechny aspekty slunečního kultu, Apollóna a poezii léta a pak přejdu k poněkud nesourodému pojmu mýdlo. Ale nebyla tam ani tištěná slova ani obrázky. Nebylo tam nic než holá dřevěná stěna uvnitř vozu a nic než mokrá dešťová stěna venku. Já ovšem co nejrozhodněji popírám, že může existovat něco nezajímavého. A tak jsem si prohlížel spáry sten a sedadel a začal usilovně přemýšlet o tak okouzující věci, jako je dřevo. Zrovna když jsem málem přišel na to, proč byl Kristus zrovna tesařem a ne zedníkem nebo pekařem nebo něčím jiným, Vyskočil jsem jako když mě bodne, neboť jsem si uvědomil, že mám kapsy. Nosil jsem s sebou neznámý poklad. Britské muzeum a kensingtonská sbírka kuriozit visely na mne na různých místech. Začal jsem ty věci vyndávat.

Nejdřív jsem narazil na celé kupy a hromady tramvajových lístku z Battersea. Snášely se na podlahu jako konfety na bále. Nejprve se ovšem dotkly mých vlasteneckých citů, takže jsem zaslzel; rovněž mi poskytly hledané čtivo, neboť na jejich zadní straně jsem našel krátká, ale výstižná pojednání o nějakých práscích. Relativně vzato jsem mohl ve své tehdejší osamělosti považovat tyto lístky za skrovnou, ale vybranou vědeckou knihovnu, a kdyby má cesta trvala (což se tehdy zdálo pravděpodobné) několik měsíců, představoval jsem si, že s kritickým odstupem proberu všechny tyto pilulky a na základě poskytnutých dat složím argumenty pro a proti. Nejvíce však na mě působila symbolika těchto lístku. Neboť jako je výrazem anglického vlastenectví kříž svatého Jiří, tak představovaly tyto útržky papíru všechen ten lokální patriotismus, který je teď snad největší nadějí Anglie.

Další věc, kterou jsem vytáhl, byl kapesní nůž. Kapesní nůž by sám o sobě vyžadoval, což snad ani nemusím zdůrazňovat, tlustou knihu mravních úvah. Nůž představuje jeden z těch

nejstarších praktických základů, na němž spočívají sloupy celé naší kultury. Kovy, tajemství materiálu jako je železo nebo

ocel, mě téměř oslnily a uvedly do jakéhosi snění. Viděl jsem

nitro zšerelého vlhkého lesa, kde pravěký člověk našel mezi

obyčejnými kameny onen zvláštní kámen. Viděl jsem slepý

a krutý boj, kde se kamenné sekery a nože lámaly o něco lesklého a nového v ruce jediného zoufalého bojovníka.

Slyšel

jsem všechna kladiva na všech kovadlinách Světa.. Viděl jsem

všechny meče feudálních válek a všechno dobro i zlo průmyslové revoluce. Neboť nůž je jen malý meč. Otevřel jsem ho

a podíval se na ten třpytivý a hrozný jazyk, kterému říkáme čepel; a napadlo mě, že je to možná symbol nejstarších potřeb

člověka. Ale hned nato jsem zjistil, že se mýlím; neboť jako

další jsem vytáhl z kapsy krabičku zápalek. A spatřil jsem oheň, který je ještě silnější než ocel, starý mocný ženský živel,

to, co všichni milujeme, ale čeho se netroufáme dotknout.

Pak jsem našel křidu; a viděl jsem v ní všechno umění

a všechny fresky Světa.. Pak přišla mince velmi malé hodnoty; a já jsem na ní spatřil nejen obraz a nápis našeho císaře,

ale všech vlád a rádu od počátku Světa.. Nemám ani dost místa, abych vypočítal, co všechno bylo v tom dlouhém a

nádherném průvodu básnických symbolů, který vycházel z mých kapes. Ani nedovedu všechny ty věci popsat. Ale

mohu říct, co jsem v kapse nenašel. Nenašel jsem jízdenku.